

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།



ॐ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
नमो भगवते वासुदेवाय ॥ नमो भगवते वासुदेवाय ॥
नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमः शिवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥
 नमो भगवते वासुदेवाय ॥

མི་རིགས་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

藏族翻译史及历代译师传略明鉴:藏文/旺堆次仁等著.
—北京:民族出版社,2001.7
ISBN 7-105-04131-5

I. 藏… II. 旺… III. ① 藏语—翻译—历史—中国—
藏语②藏语—翻译—语言学家—生平事迹
IV. H214.59-09

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2001)第 51798 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

民族出版社微机照排 迪鑫印刷厂印刷

各地新华书店经销

2001 年 7 月第 1 版 2001 年 7 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 1/32 印张:16

印数:0001—3000 册 定价:25.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(总编室电话:64212794;发行部电话:64211734)

ཚུལ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ།

责任编辑：

མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས།

封面设计：

ཆེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན།

次仁玉珍

ཀམ་རྩོ་རྩེ་ཆེ་རིང་།

吾 要

བོད་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོར་ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱུ་གྱི་

མཛུགས་སྐོར་གསལ་བཤིམ་པེ་ཁོང་།

ཚུལ་པ་ཨ།

དབང་འདུས་ཆེ་རིང་།

འབྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོ།

*

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གིས་བསྐྱར་ཁིང་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(པེ་ཅིན་རྩོ་མིང་ལེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ། ཐུག་ཨང་100013

ཁ་པར་ཨང་གྲངས་64234411—6511)

མི་རིགས་དཔེ་སྟླན་ཁང་གི་སྤེལ་འདྲེན་པར་ཐོག་ཁང་ནས་པར་བསྒྲིགས།

ཉི་ཁྲི་པར་ཁང་ནས་པར་བྱས།

2001ལོའི་ཟླ་7པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།

2001ལོའི་ཟླ་7པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐིངས་དང་པོ་བསྐྱབ།

དེབ་ཆད། 850×1168 1/32 དཔར་ཤོག 16

དཔར་གྲངས། 0001—3000 དེབ་རེར་སྒྲིང་ 25.00

འགྲོ་བརྒྱུད།

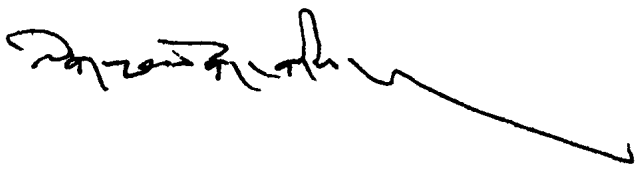
ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཤེས་རིག་ལྡན་པའི་ཐོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་གནང་རབས་ལོ་རྒྱུ་ཤུག་དུ་མའི་ཚུན་ནས་“འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཅེ”ཞེས་སྟན་པ་གས་ཀྱིས་བྱལ་པའི་གངས་ལྗོངས་ས་མཐོའི་ཐོག་འཆོ་སྟོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་འགྲན་རྒྱ་ལའ་པའི་སྒོ་སྒྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་མང་མ་ཡིན་པའི་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་སྟུན་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་བྱལ་པ་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ནང་ཚུན་ཕྱོག་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱལ་ཀྱིས་ནང་ས་དང་ཉེ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རིགས་ཁག་གི་སྤུལ་བྱའི་རིག་གནས་རྒྱལ་ས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་ནས་ཐོད་མི་དམངས་ལ་རོ་སྟོན་མཛད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་མང་མ་ཡིན་པའི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གནས་གསར་བསྟུན་བྱེད་ཆེད་གལ་ཆེའི་མཛད་རྗེས་བཞག་གནང་བར་བརྟེན་ད་ཆ་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཅེས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་སློ་ལྡན་ཀྱང་ཀྱིས་དོ་སྣང་དང་མཐོང་ཆེན་བྱ་ཡུལ་དུ་སྟུར་ཡོད་ལ། ཐོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཚུན་དང་ལྷག་པར་དམངས་གཙོའི་བཅས་སྟུར་བྱས་རྗེས་མི་རབས་གསར་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་ཐོད་དུ་མར་ལེ་རིང་ལྷགས་དང་མཐོ་ཙུང་དགོངས་པ་བྱལ་སྤེལ་དང་། ཉར་གི་ལམ་སྟོགས་དང་མཛད་སྟོགས་ཀྱི་ད་རྒྱལ་དྲིལ་བསྐྱགས། དེར་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་ལག་ཙལ་ནང་འདྲེན། ནང་སའི་ཚུན་ཐོན་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་མིག་དཔེར་འཛིན་རྒྱ། ཐོད་མི་དམངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་དབར་དང་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་མི་དམངས་དབར་འབྲེལ་བ་

དང་མེས་རྟགས་ཅི་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་ནུས་པ་མེན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 བཏོན་ཡོད་ཅིང་། ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་རིག་གནས་སྤེལ་རེས་ཉིན་བཞིན་ཅི་
 འབྲུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དུས་དེ་རིང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཀྱན་རབས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་
 ཉིང་སྤྱོད་ལ་སྤོང་སྤྱོད་བྱས་ནས་འཛམ་གླིང་གི་སྤོང་ཐོན་ཆོན་རིག་རིག་གནས་
 མེས་བྱ་དག་རང་མི་རིགས་ལ་ངོ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ངང་སྤྱི་རྒྱལ་
 རིག་གནས་ཀྱི་འཆོ་བཅུད་དང་དུ་ལེན་རྒྱ་དེ་མི་རིགས་རིག་གནས་དར་རྒྱས་ཡོང་
 བར་རྒྱལ་འདེད་བྱེད་པའི་གལ་ཆེན་ཆ་རྒྱུན་ཉག་ཅིག་གི་ལྷན་ཤིག་ཡིན་ལ།
 རྒྱུར་བཅས་སྒོ་དབྱེ་བྱ་བྱགས་ལྡར་བས་བྱགས་ཆེར་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོད་དུ་
 ཐོན་འབྱེད་ཆེན་མོ་དང་གོང་འཕེལ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུར་ལྷུ་འདེད་བྱེད་པའི་
 དེས་ཡོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་ན་ད་ལམ་སྤྱོད་བ་འཕེལ་འོས་པ་
 ཞིག་ལ་ཉང་གི་བྱམས་བཅེས་ལྷགས་འཁྲུང་དང་གསོ་སྦྱོང་འོག་འཆར་ཡོངས་
 བྱང་བའི་མི་རབས་གསར་པའི་ཡིག་རྒྱུར་ལས་དོན་པ་སྤྱོད་མཐུན་དབང་འདུས་ཆེ་
 རིང་(ཁྱས་ཆེན་ལོ་རྒྱུ་བ) དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོ་(ཁྱས་རྒྱུང་ལོ་རྒྱུ་བ) རྣམ་
 གཉིས་ནས་ཡུན་རིང་ཡིག་རྒྱུར་ལས་ཀའི་ལག་ལེན་དེས་ནང་«བོད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུར་
 ལོ་རྒྱུས་དང་ལོ་རྒྱུ་བ་རིམ་བྱོན་ཀྱི་མཛད་རྣམ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་»ཞེས་པ་ཙོམ་
 འབྲི་དང་བཙུ་སྤྱིག་བྱས་ཏེ་སྤོང་བྱོན་མེས་པོ་ཆོས་རང་བྱུང་ཆ་རྒྱུན་སྤྱིགས་གང་
 ཅིར་ད་ཆ་དང་རྒྱུར་ཐབས་དབེན་པའི་གནས་ཚུལ་འོག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་ཆད་
 ལྟོས་བཏང་ཉེ་གྲང་ནུ་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱིད་ཆོལ་ནང་རྣམ་པར་བཀྲ་ལ་
 བྱང་ཆོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་མེ་རྟག་རྒྱུན་པོ་ཆ་ཆེན་ཞིག་ལེགས་སྤྱོད་སུ་ལུལ་བ་
 དང་། ལྷག་པར་བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་སྐོབ་རྒྱུ་ད་བར་གྲང་གོ་གྲང་
 བྱན་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྒྱུར་ལས་དོན་ལ་སྐོབ་པའི་གྲུབ་འབྲས་
 རྣམས་མཐུབ་མོ་རི་སྟོན་རྒྱལ་དུ་བཀོད་འདུག་ཅིང་། དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་
 དོན་རྣམས་ཅི་མ་ཅི་བཞིན་ཁོ་པོའི་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་རྒྱུར་རྗེས་འཆར་སྤང་
 འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་ཉེ། གཅིག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཐས་གྲུབ་ལོ་པ་རྩ་རྣམས་

གྱི་རྒྱུ་ལས་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཡར་ཐོའི་ཟླ་ལྟར་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་ཤུང་རྒྱ་མི་
 རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་བར་མཛོད་ནང་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་དཀའ་བའི་མཐུ་ཐུན་
 རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཞིག་གསུང་སྟབས་ཀྱི་ཐུག་པ་དེ་ནི་ཆུ་ལ་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཤིང་ལ་ཆ་
 བ་ཡོད་པ་རི་བཞིན་ཆ་བའི་ཆ་བའི་ཡིག་ཐུང་ལས་དོན་ཁོ་ནར་སྟུག་ཡོད་པ་དང་།
 གཉིས་ནས་སྟོན་ཕྱོག་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་ཁེ་འདོད་མིང་གསལ་ལྟ་ཅི་རང་གི་སྟུག་ཞེན་
 ལའང་མ་འཛེམས་པར་རི་ཁྱུང་དུ་མ་བཞལ་ཏེ་ཉེ་འཁོར་ཡུལ་གྱི་ཁག་ནས་མི་
 རིགས་གཞན་གྱི་ཕུལ་བྱུང་ཤེས་རིག་སྟོབ་གཉིས་མཐར་སྟུན་མཛད་མཐར་དེའི་
 འཆོའམ་ཅུང་ལྷུ་ལེན་བྱས་སོགས་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རིག་གནས་སྐབས་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཕུན་སུམ་རྗེ་ཆོག་སྟེ་དང་ཡར་ཐོའི་ཟླ་ལྟར་གོང་
 འཕེལ་གཏོང་ཆེད་འབད་བཞུགས་སྟེ་མཛད་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ནས་པའི་
 རྒྱ་ན་མེད་པའི་སྟུགས་སྟོབས་དེ་ནི་ང་ཆོས་དེས་པར་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ། གསུམ་ནས་དཔེ་དེབ་འདིའི་ནང་ཐོད་ཆི་བའི་བཅིངས་འགྲུལ་
 ཐོབ་ཚུན་དང་ལྷག་པར་དམངས་གཙོའི་བཅོས་སྦྱར་བྱས་རྗེས་ཐོད་ཀྱི་ཡིག་ཐུང་
 ལས་དོན་དབྱར་མཆོ་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་འཕེལ་བྱུང་ཏེ་སྟབས་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་ནས་རང་སྟོངས་སུ་“དཔལ་ཡོན་གཉིས་དར་བ”ལྟ་རྒྱར་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་
 པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དེ་ཐོག་ནས་ཉང་གི་མི་རིགས་མིན་རྒྱས་དེ་མཁས་མཛངས་དང་
 སྐབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ལེགས་མཆོན་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ད་དུང་
 དཔེ་དེབ་དེའི་ནང་དོན་དངོས་འཛོར་ཆེ་འགྲངས་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ལའི་རུ་
 ཆོག་སྟེ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཤུང་གོར་ངོ་མོལ་བྱེད་མཁན་དགར་འཛིན་སྟོབས་
 རྟུགས་ཀྱིས་“ཐོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཐོག་མེད་བཟང་འདུག”ཟེར་བའི་ཁྱུངས་མེད་
 འཆལ་གཏམ་ལ་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་དགག་པ་ཆོན་ན་ཞིག་བཟང་འདུག་པར་
 བཞེན་ངས་མགྲིན་པ་གཟེངས་སུ་བཞེགས་ནས་རྒྱ་ཆེའི་ཐོག་པའོ་སྟེ་དང་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་གཞོན་སྟེ་སྟོབ་སྟོབ་ཀྱིས་དོན་གཉིས་བ་ནས་ལ་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་མཆོམས་
 སྟེར་བུ་རྒྱ་དང་སྟུགས་ཤོ་སྐབས་འདི་དང་བསྟན་ནས་སྟེ་རང་སྟོངས་ཀྱི་ཡིག་

རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་དོན་པ་ཚོས་ཐུར་ལས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལོ་ཙུ་བ་ན་མས་ལ་
 སྤྱོད་པའི་ལྷན་ཉེ་དུས་རབས་གསར་པའི་ནང་འཛམ་གླིང་གི་སྤྱོད་ཐོན་ཚན་རིག་
 གི་ཤེས་བྱ་ཁག་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་ཉེ་རང་རིགས་སྤྱི་བོ་ཀྱན་གྱི་སྤྱོ་མིག་
 གསར་དུ་སྤྱོ་རྒྱ་དང་རང་གི་སྤྱོ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་རིག་ན་མས་སྤྱོ་རྒྱ་མི་
 རིགས་གཞན་ལ་རོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་རང་སྤྱོང་ས་སུ་“དཔལ་ཡོན་
 གཉིས་དར་བ”ལྱེད་པའི་ནང་ལེགས་སྤྱོས་དེ་བས་ཆེ་བ་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་རེ་བ་འདོན་
 རྒྱ་དང་བཅས།

བོད་རང་སྤྱོང་སྤྱོང་ས་མི་དམངས་སྤྱི་དགུང་གི་ཀྲུ་གི།
 ལེགས་མཚན་སྤྱི་ལོ་2000ལོའི་ཟླ་6ཆེས་ཉིན་ལ།



序 言

早在数万年前,勤劳智慧的藏族人民在被誉为“世界屋脊”的土地上繁衍生息,创造了独特的藏族文化。特别是在西藏文化形成和发展的历史进程中,先贤译师们把祖国内地和周边国家各民族的优秀文化翻译介绍给西藏人民,为创造西藏的独特文化作出了不可磨灭的重要贡献。正因为如此,藏学成为国内外有识之士格外关注的学科。和平解放以来,特别是民主改革后,新一代翻译工作者为在西藏传播马列主义、毛泽东思想,为宣传党的路线方针政策,为引进现代科学技术,学习借鉴内地先进经验,促进藏族人民同全国各族人民以及世界各国人民的联系与了解,发挥了不可替代的重要作用,作出了突出的贡献。面对当今日益活跃的国际文化交流,学习老一辈翻译工作者的崇高精神,把世界先进的科技文化介绍给本民族,积极地吸收其他文化的精华,是促进民族文化繁荣发展的重要途径之一,也是进一步扩大改革开放,促进西藏大开发、大发展的客观需要。

令我们十分高兴的是,在党的关怀和培育下成长起来的新一代翻译工作者旺堆次仁(译审)和赤来加措(副译审)同志,在长期的翻译工作实践中广泛收集资料,撰写了这部《藏族翻译史及历代译师传略明鉴》。本书以翔实的资料记述了先贤译师们在极其艰苦的条件下,做了大量翻译工作,为中华民族文化百花园增添了一束绚丽的鲜花。特别是西藏和平解放以来,在中国共产党的领导下,西藏翻译事业取得的举世瞩目的成就。读了这部著作使我有以下三点感受:一是仰仗先贤班智达和译师们的恩德,使得西藏的文化如上弦月,蒸蒸日上,成为中华民族文化宝库中的无价之宝。

水有源,树有根,翻译事业功不可没;二是先贤译师们淡泊名利,舍身忘我,不畏艰险,长途跋涉到周边国家和地区,学习其他民族的优秀文化,汲取其精华,为丰富和发展本民族伟大而独特的文化,进行了不懈努力与探索,他们的崇高的精神永远值得我们学习;三是和平解放以来,特别是民主改革以来,西藏的翻译事业蓬勃发展,硕果累累,在我区“两个文明”建设中发挥了巨大作用,充分体现了党的民族政策的英明伟大。本书还通过大量事实有力地驳斥了达赖集团和国际反华势力散布的“西藏文化遭受毁灭”的无耻谰言。因此,我真诚地向广大读者,特别向年轻一代推荐这本书。同时,借此机会恳切希望我区广大翻译工作者发扬老一辈的崇高精神,在新的历史条件下,继续把世界先进科技知识翻译成藏文,扩展我们的视野,并把藏民族的独特文化介绍给兄弟民族,在西藏的社会发展和经济腾飞中发挥自己的独特作用,为我区的“两个文明”建设作出更大的贡献。

西藏自治区人民政府主席 列确

2000年6月



ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་ལ་འདྲི་བ་ཞུ་བའི་མཆོག་ལོ།



ཁྱེད་ཀྱི་ཕ་མ་ལ་འདྲི་བ་ཞུ་བའི་མཆོག་ལོ།



དཀར་ཆག

འགོ་བརྗོད།.....པོད་རང་སྤྱོད་སྡེ་ཁག་མི་དམངས་སྲིད་

གཞུང་གི་གྲུ་ཁྱུ་ཞི། ལེགས་ཆོག

序言.....西藏自治区人民政府主席 列确

ཐོན་བརྗོད། (1)

前言..... (7)

སྤྱོད་གཞི། (10)

ལེ་འདྲུ་དང་པོ། ཡ་ཐོག་གི་དྲུས་སྐབས། (16)

གཅིག་ པོད་ཀྱི་ས་ཁམས་ཆགས་ཚུལ་སྟོན། (16)

གཉིས། པོད་ལྷལ་དུ་འགོ་བཙུང་ཚུལ། (19)

གསུམ། པོད་ཀྱི་གདོད་མའི་ཆོས་ལུགས་ཏེ་པོ་འཛིན་ལྟ་
དར་བའི་ཚུལ།..... (26)

བཞི། མེས་རིག་གི་ཆ་བ་ཡི་གེ་འོ་སྟོན་གཏོང་ཚུལ། (28)

ལ། ཡིག་རྒྱུ་དང་གྲི་སྟོན་ཐོག་མར་དར་ཚུལ། (33)

ལེ་འདྲུ་གཉིས་པ། རྒྱུ་རྩ་སྟོན་རིག་གནས་དར་འཕེལ་གྱི་སྐབས།
..... (40)

གཅིག་ རྒྱ་དར་གྱི་དྲུས་སྐབས། (40)

1. བཅའ་པོ་སྤྱོད་བཅའ་སྐམ་པོ་འོ་སྐབས། (40)

2. བཅའ་པོ་ཁྲི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅའ་གྱི་སྐབས། (52)

3. བཅན་པོ་ཁྱིའེ་སྤྱང་བཅན་སངས་ལེགས་ཀྱི་སྐབས།..... (64)
4. བཅན་པོ་ཁྱི་གཙུག་ཁྱེ་བཅན་རལ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས། (75)
5. བཅན་པོ་དར་མ་འུ་རུམ་བཅན་གྱི་སྐབས། (75)
- གཉིས། ཟ࿳་དར་གྱི་རུས་འགོ་ (80)
1. བོད་སིལ་བུའི་རུས་སྐབས། (80)
2. མངའ་རིས་ཀྱི་ཁྱེ་རབས་སྐབས། (81)
3. ས་སྐྱའི་སྐབས།..... (93)
4. སྐལ་གྱུ་དང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྐབས།..... (98)
- (1) བོད་ཡིག་གི་ནང་བསྟན་གསུང་རབ་ཚུགས་བསྐྱེགས་དང་
དཀར་ཆག་ཟ࿳་ཁྱེ་ཚུལ་སྟོར། (102)
- (2) བོད་རྒྱ་དཔར་སྐྱོན་ལས་རིགས་དར་ཚུལ་སྟོར། (114)
- (3) བཀའ་འཁྱར་དང་བསྟན་འཁྱར་བོད་ཡིག་ནས་སྐྱོན་ཟ࿳འི་
མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྟོན་ཡིག་རྒྱ་པབ་འཁྱར་བྱས་སྟོར།
..... (117)

- ལེའུ་གསུམ་པ། དེང་རབས་ཀྱི་རིག་གནས་གསར་པ་དར་**
འཕེལ་གྱི་རུས་སྐབས། (121)
- གཅིག རྩོག་མའི་གོང་འཕེལ་གྱི་རུས་རིམ། (121)
- (1) དེང་རུས་ཀྱི་ཟ࿳་གཞིའི་པོ་པོ་ལྡན་པའི་ཡིག་སྐྱར་ཆན་པ་
ཡང་དང་པོ་བཙུགས་པ་དང་བོད་ཡིག་ཆགས་པར་གཉེར་
བ། (123)
 - (2) རྒྱང་འཕྲིན་དང་བརྟན་འཕྲིན་གྱི་ཡིག་སྐྱར་བྱེད་སྟེའི་སྟོར།
..... (127)
 - (3) གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྐྱོང་འཕྲིན་ལས་བྱངས་
ཀྱིས་ལེ་ཅིན་ནས་བོད་སྐད་རྒྱང་འཕྲིན་བསྐྱར་གཏོང་བྱས་

- བ། (128)
- གཉིས། རྒྱུར་འཕེལ་གྱི་དུས་རིམ། (130)
- (1) རྒྱུང་ས་ཉང་ཡུད་དང་སྤིང་གཞུང་གིས་བོད་སྐད་ཡིག་རྒྱུང་
 རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་བུ་རྒྱུར་ཉ་ཅང་མཐོང་ཆེ་མཛད་བ།..... (132)
- (2) བོད་སྐད་ཡིག་རྒྱུང་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་བུ་རྒྱ་དེར་བྲིམས་ཀྱི་
 གཞི་འཛིན་ས་དང་སྤྱི་གསོལ་ལམ་ལུགས་འབྲུས་ཚད་བྱུང་
 བ། (135)
- (3) བོད་སྐད་ཡིག་མཐུ་བ་བྲིད་ཡུ་ཡོན་ཉྟན་ཁང་བཅུགས་པ་དང་
 ཡིག་རྒྱུར་བུ་གཞག་བད་ཆར་ཤུལ་དུ་སྒྲག་ཙུ་བྱས་པ་ཉྟར་གོང་
 འཕེལ་བྱུང་བ།..... (140)

ལེབ་བཞི་བ། ཨོ་རྒྱ་བ་རྩམ་པའི་མཛད་རྒྱུས་ལས་བོད་ཀྱི་

རིག་གནས་ཁག་གི་ལྟར་དར་ཚུལ་རྟོག་

..... (147)

གཅིག གཞུང་ཆེན་བཀའ་བོད་ལྟ་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ། ... (147)

གཉིས། བང་བསྟན་གསང་སྤགས་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ། ... (156)

གསུམ། གསོ་བ་རིག་པ་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ། (158)

བཞི། བཟོ་རིག་པ་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ། (161)

ལ། ལྷ་རིག་པ་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ། (161)

ཐུག ལྷ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུར་པའི་རིག་གནས་རྒྱུང་བ་

ལྟན་ངག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཐེབ་སྒྲིར་

དང་། མངོན་བརྗོད། རྒྱས་གར་བཅས་བཞི་

དང་། གཞན་ཡང་སྐར་ཅིས་ཉེ་རིག་གནས་རྒྱུང་

བ་ལྟ་དར་ཚུལ། (168)

བདུན། བོད་ཀྱི་ཚུལ་རིག་ཡིག་རྒྱུར་ཅི་ལྟར་དར་ཚུལ།

..... (173)

བརྒྱད། གཞུང་ཡིག་ཡིག་ལྷུར་གྱི་འཕེལ་རིམ་སྒྲོར། (175)

ལེའུ་ཐུག་པ། ལོ་རྒྱུ་བ་དང་ཡིག་ལྷུར་བྱ་གཞག་ཐད་མཛད་རྗེས་
ཆེ་བའི་སྤྲེལ་མཆོག་ནམས་ཀྱི་མཆན་གཞུང་དང་
མཛད་ནམ་མདོར་བཟུས། (181)

གཅིག གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ནས་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་པོའི་བར་གྱི་
ཐོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ། (181)

གཉིས། སྤྱོད་བཅན་སྐབས་ནས་ཐོན་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་
མ་ཐོབ་བར་ཡིག་ལྷུར་བྱ་གཞག་ཐད་མཛད་རྗེས་ཆེ་
བའི་མི་རྣམས་དང་ལོ་རྒྱུ་བ། (182)

གསུམ། བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཚུན་ཡིག་ལྷུར་བྱ་གཞག་ཐད་
མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་མཁས་དབང་དང་ཁྱེད་ཆེན་དང་
ཁྱེད་ཆུང་ལོ་རྒྱུ་བའི་མཛད་ནམ། (330)

ལེའུ་ཐུག་པ། ཐོད་རྒྱུད་ཡིག་སྒྲུང་སྒྲུབ་སྤྲེལ་གསུམ་བྱེད་
སྤྲེལ་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ། (407)

1. ཐོད་རྒྱུད་སྒྲུང་སྤྲེལ་བཞི་པའི་མི་དམངས་འབྲུས་
མི་ཆོལ་ཆེན་གྱི་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་ལྔ་པའི་«ཐོད་རྒྱུད་
སྒྲུང་སྤྲེལ་ཐོད་ཀྱི་སྤྲེལ་ཡིག་སྤྲེལ་སྒྲུང་དང་། ཐོད་སྒྲུབ་
འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཞིག
(ཆོད་ལྟར་ལག་བཟླས་བྱེད་རྒྱུ)»སྒྲོར་གྱི་ཆོད་དོན། (407)

2. «ཐོད་རྒྱུད་སྒྲུང་སྤྲེལ་ཐོད་ཀྱི་སྤྲེལ་ཡིག་སྤྲེལ་སྒྲུང་དང་།
ཐོད་སྒྲུབ་ འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་
འགའ་ཞིག»སྒྲོར་གྱི་གྲོས་འཆར། (410)

3. བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོབ་སྐྱོང་དང་།
བེད་སྤྱོད། འཕེལ་ཁྱུས་སུ་གཏོང་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་
འགའ་ཞིག(ཚོད་ལྟར་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ) (417)
4. བོད་རང་སྐྱོང་ས་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་《བོད་རང་སྐྱོང་
ཁྲུང་ས་སུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྐོབ་སྐྱོང་དང་། བེད་སྤྱོད།
གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་འགའ་ཞིག(ཚོད་
ལྟར་ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ)》དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་
ཞིབ་སྟླ།..... (423)
5. བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་ལོ་རྒྱུ་མཐུན་ཆོག་ས་ཀྱི་སྤྲིག་ཡིག
(འཆར་བཟུང་) (454)
1. 西藏自治区第四届人民代表大会第五次会议关于
《西藏自治区学习、使用和发展藏语文的若干规定
(试行)的决定》 (461)
2. 关于《西藏自治区学习、使用和发展藏语文的若干规
定》的建议 (463)
3. 西藏自治区学习、使用和发展藏语文的若干规定(试
行) (466)
4. 《西藏自治区学习、使用和发展藏语文的若干规定
(试行)》的实施细则 (469)
5. 西藏自治区翻译工作者协会章程(草案)..... (483)
- འབྲེལ་ཡོད་དབྱེད་གཞིའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ (487)
- མཐུག་བྱང་།..... (490)

ཚུན་བརྒྱུད།

འཕྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱེ་ཚོགས་བསྐལ་བ་ཡ་ཐོག་གི་དུས་ནས་ཚོང་ས་ཐུན་
སེལ་བའི་དུས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པའི་མཆོན་ཉག་ས་གཙོ་པོ་ཞི་ཡི་
གཤེན་སྲིད་དར་བ་དེ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཤེས་རིག་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཨ་ཚུས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡི་གཤེན་སྲིད་དར་བ་དང་སྐྱེས་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ཕྱེད་ཚོ་ཡང་རིམ་བུས་
འགོ་ཚུགས་ཤིང་། དེ་དག་མི་རིགས་ཁག་བར་པན་ཚུན་སླེལ་རེས་དང་ཤེས་
རྟོགས་ཕྱེད་པའི་ལས་རིགས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་སྐྱར། རང་རེའི་ཡུལ་འདིར་
ཡིག་སྐྱར་གྱི་ཕྱེད་ཚོ་དར་ཚུལ་སྐོར་ཐོག་མར་ཨ་ཚུས་ལ་ཕྱི་མིག་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་
མདོ་ཅམ་ཞིག་བརྒྱུད་ན། སར་གནའ་བོའི་དུས་ཀྱི་རྩ་ཆས་གསར་མའི་དུས་
མཚུགས་ཅམ་ནས་ཡི་གཤེན་སྲིད་དར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ཕྱེད་ཚོ་
ཡང་རིམ་བཞེན་སླེལ་རྒྱུ་ཉི། བོད་སྤྱི་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་རབས་དབུ་བརྟེན་པ་
ནས་བཟུང་ཆོས་ཚུལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཡན་གྱི་ཚུལ་ཐོག་མ་མོར་སྤྱི་སྐྱོད་བརྒྱར་
བའི་ཨོ་པཌ་རེ་བརྒྱའི་སྲིད་བྱུང་བ་མ་ཟད། དུས་སྐབས་དེའི་ནང་ཨོ་ཕྱོ་བ་
ཡང་མང་དུ་ཕྱོན་ཏེ་ཉ་གཟིག་གྱི་ཡུལ་ནས་གཡུང་དྲུང་གི་བོན་རྩེ་དུ་མ་སྤྲུལ་སྤྱི་
བོད་དུ་བརྒྱར་ནས་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ཕྱེད་ཚོ་སླེལ་བའི་ཐོག་མའི་ཆར་གཞི་དེ་ཚུགས།
དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཚུལ་པོའི་གོ་མ་སྐབས་རིམ་བུས་འཕེས་ཏེ་ཆོས་ཚུལ་སྲོང་བཙན་
སྐམ་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་སྐར་གྱི་ཡིག་སྲིད་ལེགས་བཙོས་ཀྱིས་བརྟེན་པོ་ཅི་རིགས་
ཐོགས་མེད་གསལ་བར་སྟོན་ནས་པའི་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདི་གསར་དུ་གཏོང།
དེས་སྐྱར་ཕྱེད་ཡི་གཤེན་མཐུན་ཆུན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྐྱར་རྒྱུ་ཉི་ཡིག་སྐྱར་གྱི་ཕྱེད་
ཚོ་སྐར་མ་གཤམ་པ་ཚུས་པར་སླེལ་ཞིང་། ནང་རིག་པས་གཙོས་པའི་རིག་ཆ་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕུར་ཚོམ་པོན་ཆེན་བྱུང་རྟེ་ཡིག་སྐྱར་གྱིས་རིག་གནས་སྤྱི་ལ་སྐྱར་